

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.1.377.2017

11101702577

Pan
Janusz Kapuściński
Radny Miasta Poznania

Poznań, 11 października 2017 r.

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na otrzymaną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta pismem z dnia 27 września 2017 r. i przekazaną mi przez Prezydenta Miasta do rozpatrzenia interpelację Pana Radnego w sprawie czystości wód Jeziora Strzeszyńskiego i zawartości tlenu, uprzejmie informuję, co następuje:

W wyniku intensywnych opadów deszczu w lecie 2011 r. dochodziło do przepełnienia sieci kanalizacji sanitarnych na terenie Gminy Suchy Las, wybijania ścieków ze studzienek kanalizacyjnych i spływów powierzchniowych do Rowu Żłotnickiego, a następnie Jeziora Strzeszyńskiego. Sytuacja ta spowodowała w jeziorze zakwit sinic.

W wyniku przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego kontroli i potwierdzeniu wystąpienia sinic na obszarze kąpieliska Strzeszynek, kąpielisko to zostało czasowo zamknięte. W związku z powyższym, Wydział Ochrony Środowiska podjął działania mające na celu:

- identyfikację wszystkich źródeł spływu zanieczyszczeń powodujących nadmierne użyźnianie wód jeziora Strzeszyńskiego,
- zapobieżenie degradacji wód zbiornika,
- stały monitoring jakości wód dopływających do jeziora.

Dnia 30 kwietnia 2012 r. - z inicjatywy Wydziału Ochrony Środowiska - pomiędzy Miastem Poznań, Wielkopolskim Zarządem Melioracji i Urzędów Wodnych w Poznaniu oraz Gminą Suchy Las i rozszerzone o udział Starostwa Powiatowego przy współudziale Poznańskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, zostało zawarte porozumienie w sprawie podjęcia i realizowania wspólnych działań mających na celu ochronę, rekultywację i poprawę jakości wód Jeziora Strzeszyńskiego i jego dopływów.

W celu poprawy jakości wody w Rowie Złotnickim – jedynym naturalnym dopływie jeziora oraz Jeziorze Strzeszyńskim, staraniem Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania:

- wykonano 6 kaskad dolomitowych oraz 2 bariery na dopływie do Rowu Złotnickiego. Są to obiekty spowalniające spływ wód z Rowu Złotnickiego do Jeziora Strzeszyńskiego, intensyfikujące natlenienie wody oraz powodujące trwałe wiązanie jonów fosforanowych zawartych w tych wodach do formy nieprzyswajalnej dla organizmów żywych,
- uruchomiono stacjonarny aerator pulweryzacyjny na Jeziorze Strzeszyńskim, wyposażony w system dozowania koagulantów, zapewniający stałą inaktywację jonów fosforanowych w wodach naddennych oraz natlenienie wód naddennych,
- na jeziorze prowadzone są zabiegi mobilnej aeracji pulweryzacyjnej, której celem jest precyzyjne strącanie jonów fosforanowych zawartych w powierzchniowej warstwie wody do formy nieprzyswajalnej dla organizmów żywych,
- w łóżysku Rowu Złotnickiego wyznaczono strefy inaktywacji fosforu i umieszczono w nich preparat o nazwie Sinobent – zawierający substancję trwale wiążącą rozpuszczalne formy tego pierwiastka,
- prowadzony jest ciągły monitoring jakości wody w Rowie Złotnickim (we współpracy z innymi jednostkami administracyjnymi),
- ma miejsce systematyczne sprzątanie uczęszczanych odcinków brzegów jezior dla utrzymania ich w stanie nie powodującym zagrożenia dla jakości wody w zbiorniku,
- dla wzmocnienia ochrony zlewni jeziora przed ewentualnym incydentalnym nielegalnym zrzutem ścieków, tereny i obiekty leżące w granicach miasta w zlewni Jeziora Strzeszyńskiego, mogące oddziaływać na stan czystości jego wód, są pod stałą kontrolą służb miejskich Poznania,

- zobowiązano Polski Związek Wędkarski do utrzymania czystości i porządku brzegów jeziora przez wędkarzy oraz do podjęcia przebudowy składu gatunkowego ryb jeziora (przystąpienie do tzw. biomanipulacji),
- w trakcie sezonu kąpielowego prowadzona jest na bieżąco kontrola sanitariatów usytuowanych przy kąpielisku.

Działania rekultywacyjne prowadzone przez Miasto Poznań na wodach Jeziora Strzeszyńskiego i jego dopływie przynoszą zamierzony efekt, czego dowodem jest brak zakwitów sinicowych od 2012 roku. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalna jest poprawa jakości wód jeziora w stosunku do lat poprzednich, co potwierdza wzrastający poziom przezroczystości wód jeziora: średnia widzialność roczna mierzona krążkiem Secchi'ego w wodach Jeziora Strzeszyńskiego wynosiła: w roku 2013 – 2,60 m; 2014 - 3,30 m; 2015 - 3,80 m; 2016 - 4,00 m.

Proces rekultywacji wód jeziora jest procesem skomplikowanym i długotrwałym, co podkreślane jest w licznych pracach naukowych. Aerator pulweryzacyjny poprzez systematyczne wynoszenie naddennych wód zbiornika, w celu ich natlenienia i wtłaczania ich ponownie do tej samej strefy, umożliwia stałą wymianę gazową, tj. usuwanie gazów powstających w wyniku metabolizmu materii organicznej oraz dostarczenie tlenu do tej partii wody. Aerator poza tym wyposażony jest w system dozowania koagulantów, zapewniający stałą inaktywację fosforu.

Występujące w roku bieżącym wysokie, nawalne opady atmosferyczne powodują wypłukiwanie ze zlewni związków mineralnych (azotu i fosforu) oraz materii organicznej w postaci zawiesin nagromadzonej w zlewni w poprzednich latach posusznych. Rozkład (utlenianie) tej dodatkowej materii spowodował gwałtowny wzrost zapotrzebowania na tlen w warstwie hypolimnionu. Dzięki pracy aeratora następuje usuwanie gazów (siarkowodoru, dwutlenku węgla itp.), a wprowadzony tlen jest zużywany na bieżąco do procesów utlenienia zdeponowanej w warstwie hypolimnionu materii organicznej.

Alternatywne niepodjęcie przez Miasto Poznań działań rekultywacyjnych skutkowałoby obniżeniem parametrów jakościowych wód zbiornika oraz ich stabilizacją na niskim poziomie, co spowodowałoby konieczność prowadzenia jeszcze kosztowniejszych i dłużej trwających zabiegów

w terminie późniejszym. Zabiegi rekultywacyjne prowadzone są systematycznie i w sposób łagodny dla zbiornika, wewnętrznych zasobów materii organicznej, jak i związków biogennych jeziora oraz na bieżąco wiążą ładunek substancji dopływających.

Dodać należy, że oddanie do użytku w 2015 r. kolektora umultowsko-sucholeskiego oraz zmodernizowanie przepompowni sanitarnej ścieków zlokalizowanej przy ulicy Borówkowej w Suchym Lesie były najważniejszym inwestycyjnym krokiem dla likwidacji sytuacji awaryjnych w systemie odbioru ścieków w Gminie Suchy Las.

Potwierdzeniem jakości podjętych działań jest fakt, że pomimo występujących w miesiącu lipcu br. intensywnych opadów deszczu nie doszło do żadnych sytuacji kryzysowych na jeziorze.

Z wyrazami szacunku
Z up. Maciej Włodarski
MACIEJ WŁODARSKI
Z-CIA PREZYDENTA MIASTA POZNANIA

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miasta Poznania